

महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन, नियोजन विभाग परशुराम आर्थिक विकास महामंडळ

राज्यातील ब्राम्हण समाजातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील सुशिक्षित बेरोजगार तरुणांकरीता शेतीपूरक व्यवसाय, विपणन, प्रक्रिया, उद्योग, पुरवठा आणि साठवणूक तसेच लघुउद्योग, वाहतूक अन्य व्यावसायिक उद्योग उपलब्ध करून देणे किंवा त्यास अर्थसहाय्य करून स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी तसेच त्यांचा आर्थिक स्तर उंचावण्यासाठी राज्य शासनाने परशुराम आर्थिक विकास महामंडळाची स्थापना शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्र. संकीर्ण-२०२४ / प्र.क्र.१५५ / का.१४२५-अ, दि. ०३.१०.२०२४ अन्वये करण्यात आलेली असून, महामंडळाचे मुख्यालय पुणे येथे आहे.

महामंडळाच्या अध्यक्षपदी कॅप्टन श्री.आशिष दामले यांची नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. मा. अध्यक्ष यांना कॅबिनेट मंत्री पदाचा दर्जा प्रदान करण्यात आला आहे.

महामंडळाचे अध्यक्ष कॅप्टन श्री आशिष दामले यांनी नियुक्ती पश्चात, महाराष्ट्रातील विविध जिल्हा व तालुक्यांमध्ये दौरे केले आहेत. या दौ-यां मध्ये ब्राम्हण समाजातील सर्व ज्ञातीबांधवांशी प्रत्यक्ष चर्चा करून ब्राम्हण समाजाच्या समस्या जाणून घेतल्या. राज्यामध्ये ब्राम्हण समाजासाठी विविध कल्याणकारी योजना सुरु करण्याचे व त्यायोगे ब्राम्हण समाजातील युवक व युवतींचे उद्योजकांमध्ये रूपांतर करण्याचा तसेच महिलांसाठी आणि विद्यार्थ्यांसाठी सर्वकष योजना सुरु करण्याचा प्रयत्न असणार आहे.

कार्यालयाचा पत्ता: विभागीय आयुक्त कार्यालय,
विधान भवन, पुणे-४११००९.

ईमेल: pavm.gov@gmail.com.

दूरध्वनी क्रमांक: ०२०-२९९८२९२५.

परशुराम आर्थिक विकास महामंडळ

नियोजन विभाग, महाराष्ट्र शासन

गट कर्ज व्याज परतावा योजना

उद्देश

- राज्यातील ब्राम्हण समाजातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील सुशिक्षित बेरोजगार तरुणांकरिता व्यावसाय / उद्योग यासाठी अर्थसहाय्य करून स्वयंरोजगाराची संधी उपलब्ध करून देणे.

योजनेचे स्वरूप

- लाभार्थ्यांच्या एकापेक्षा जास्त व्यक्तींच्या गटास राष्ट्रीयकृत बँक / खाजगी बँक/सहकारी बँक यांच्याकडून रक्कम रु.५०.०० लाख इतक्या कमाल मर्यादेमध्ये मंजूर झालेल्या कर्जावरील नियमित परतफेड केलेल्या व्याजाच्या रकमेचा परतावा देणे.
- व्याज परताव्याच्या रकमेवरील कमाल मर्यादा रु. १५.०० लक्ष एवढी असेल.
- सदरची प्रक्रिया ही ऑनलाईन स्वरूपाची असेल.

लाभार्थी लक्ष्य गट संख्या

- प्रतिवर्षी एकूण २५ लाभार्थी गट.
- या योजनेकरीता एकूण ३ टक्के निधी दिव्यांगांसाठी (शासनाने निश्चित केलेल्या दिव्यांगांच्या व्याख्या/ निकषांनुसार) राखीव असेल. दिव्यांग उमेदवार हा उद्योग करण्यास सक्षम असावा. महिलांसाठी ३० टक्के जागा राखीव असतील.
- वरील आरक्षणानुसार लाभार्थी उपलब्ध न झाल्यास सदर राखीव निधी हा सर्वसाधारण लाभार्थ्यांसाठी वापरण्यात येईल.

प्रकल्पाचे क्षेत्र

- पूर्णतः महाराष्ट्र राज्य

योजनेची व्याप्ती

- खालीलपैकी कोणत्याही एका क्षेत्रातील व्यवसायासाठी उद्योगासाठी घेतलेल्या कर्जासाठी सदर योजना लागू असेल.
- १. कृषी संलग्न व पारंपारिक उपक्रम
- २. लघु, मध्यम व गृह उद्योग (अ) उत्पादन (ब) व्यापार व विक्री
- ३. सेवा क्षेत्र
- ४. पर्यटन क्षेत्र

योजनेच्या अटी व शर्ती

- लाभार्थी गटातील सर्व लाभार्थी महाराष्ट्राचे रहिवासी असावेत.
- प्रत्येक लाभार्थ्यांचे वय १८ ते ४५ दरम्यान असावे.
- लाभार्थी गटाचे बँक खाते आधार लिंक असणे अनिवार्य राहिल. सदरचे बँक खाते संयुक्त खाते असावे.
- वेब पोर्टलवर नाव नोंदणी अनिवार्य राहिल. तसेच लाभार्थी गटाने त्यांचा अर्ज ऑनलाईन सादर करणे आवश्यक राहिल.
- सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले लाभार्थी गटातील प्रत्येक लाभार्थ्यांच्या कुटुंबाचे चालू वर्षाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असल्याचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.
- दिव्यांग लाभार्थ्यांकडे सक्षम यंत्रणेने दिलेले दिव्यांगत्वाचे प्रमाणपत्र असावे.
- गटातील प्रत्येक लाभार्थी कोणत्याही बँकेचा वित्तीय संस्थेचा थकबाकीदार नसावा.
- सदरच्या संयुक्त खात्यामधील व्यवहार गटातील किमान दोन लाभार्थ्यांच्या स्वाक्षरीने करणे आवश्यक असेल.
- लाभार्थी गटाचे कर्ज प्रकरण राष्ट्रीयकृत बँक / खाजगी बँक / सहकारी बँक यांच्याकडून मंजूर झालेले असावे.
- गटातील प्रत्येक सभासदाला केवळ एकदाच योजनेचा लाभ घेता येईल. तसेच, कुटुंबातील एकाच व्यक्तीला योजनेचा लाभ घेता येईल.
- लाभार्थी गटाने नियमित कर्जफेड करणे आवश्यक राहिल. गटाकडून नियमित कर्जफेड होत नसल्यास व्याज परतावा दिला जाणार नाही.
- लाभार्थी गटाने व्याज रकमेची मागणी करताना, त्यांचा उद्योग सुरु असल्याचे किमान दोन फोटो इतर पुराव्यांसह ऑनलाईन अपलोड करणे आवश्यक राहिल. अन्यथा व्याज परताव्याचा लाभ लाभार्थ्यांना मिळणार नाही.
- गटातील उमेदवाराने / व्यक्तीने या महामंडळाच्या व इतर महामंडळाच्या गट किंवा वैयक्तिक योजनांचा लाभ घेतलेला नसावा.
- गटाने कर्ज प्रकरण हे सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (पी.एफ.एम.एस.) अथवा तत्सम संगणक प्रणालीद्वारे प्रकरण हाताळण्यास सक्षम असलेल्या बँकेत केलेले असावे.

कॅप्टन आशिष दामले

अध्यक्ष, परशुराम आर्थिक विकास महामंडळ
(मंत्री दर्जा)

परशुराम आर्थिक विकास महामंडळ

नियोजन विभाग, महाराष्ट्र शासन

वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना

लाभार्थी निवडीचे निकष व प्रक्रिया

- (१) लाभार्थ्याने महामंडळाच्या वेबसाईटवर ऑनलाईन अर्ज सादर केल्यावर योजनेच्या अटी व शर्तीनुसार तो पात्र ठरत असेल तर उमेदवारास संगणकीकृत सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) / मंजूरीपत्र दिले जाईल. उमेदवाराने त्या आधारे बँकेकडून प्रकरणावर कर्ज मंजूर करून घ्यावे. महामंडळाकडून दिले जाणारे सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) म्हणजे कर्ज मिळाल्याची खात्री अथवा हमी नसून, कर्ज मिळण्यासाठी लाभार्थ्याने बँकेच्या नियमांचे पालन करणे आवश्यक आहे.
- (२) सदर सशर्त हेतूपत्र (letter of Intent) लाभार्थ्यांना दिलेल्या तारखेपासून तीन महिन्यांसाठी वैध राहिल. त्यानंतर सदर सशर्त हेतूपत्राची वैधता आपोआप संपुष्टात येईल. लाभार्थ्याने तीन महिन्यांच्या आत बँकेकडून कर्ज प्रकरण मंजूर करून घेणे आवश्यक आहे.
- (३) काही अपरिहार्य कारणास्तव सदर सशर्त हेतूपत्राच्या वैधतेचा कालावधी वाढविणे आवश्यक ठरल्यास सदर कालावधी वाढवण्यासाठी / नुतनीकरणासाठी लाभार्थ्याला नाममात्र शुल्क आकारण्यात येईल. परंतु सदरची वैधता ही केवळ एकवेळ वाढविण्यात येईल.
- (४) लाभार्थ्याने बँकेकडून कर्ज मंजूर झाल्यानंतर त्यांनी Bank Loan sanction letter, Bank Statement, EMI Statement इ. कागदपत्रे सदर योजनेच्या साईटवर कर्ज मंजूरीच्या दिनांकापासून एका महिन्याच्या आत अपलोड करणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे त्यांची साक्षांकित प्रत महामंडळाकडे पाठवावी.
- (५) लाभार्थ्याने दरमहा हप्ता व व्याज भरल्यानंतर Bank Statement सह कागदपत्रे साईटवर हप्ता भरल्यावर १५ दिवसांच्या आत upload करणे आवश्यक राहिल. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक राहिल. जर लाभार्थ्याने १५ दिवसांचे आत दरमहा हप्ता व व्याज भरल्याचे Statement अपलोड केले नसेल तर लाभार्थ्यास त्या हप्त्यातील व्याजाचा परतावा दिला जाणार नाही. तसेच उपरोक्त विहित वेळेत परताव्याचा दावा दाखल न केल्याने लाभार्थ्यास भविष्यातही त्या विवक्षित हप्त्यातील व्याजाच्या परताव्याचा कोणताही लाभ मिळणार नाही. तसेच संपूर्ण कर्ज व व्याजाची परतफेड केल्यावर एकत्रितपणे सादर केलेला दावा विचारात घेतला जाणार नाही.
- (६) लाभार्थ्याने ज्या कारणासाठी बँकेकडून कर्ज घेतलेले आहे, त्या संदर्भातील उद्योग सुरु केल्याचे फोटो साईटवर upload करणे आवश्यक आहे. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक आहे.
- (७) लाभार्थी गटाकडून ज्या ज्यावेळी व्याजाची मागणी करण्यात येईल, त्या - त्या वेळेस त्यांचा उद्योग कार्यरत असल्याबाबतचा फोटो अपलोड करणे आवश्यक आहे. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणेही आवश्यक राहिल.
- (८) यासंदर्भात प्रसंगानुरूप आवश्यक असणाऱ्या कागदपत्रांची महामंडळाने मागणी केल्यास लाभार्थ्याला ती साईटवर upload करणे आवश्यक आहे. तसेच सदरची कागदपत्रे प्रत्यक्ष सादर करणे आवश्यक आहे.
- (९) महामंडळाकडून लाभार्थ्यांच्या व्यवसायाची / उद्योगाची वेळोवेळी प्रत्यक्ष पडताळणी करण्यात येईल.
- (१०) महामंडळाकडे उपलब्ध असलेल्या निधीनुसार व्याजाचा परतावा करण्यात येईल. व्याज परताव्यातील विलंबाबाबत महामंडळाला जबाबदार धरता येणार नाही अथवा महामंडळाविरुद्ध नुकसान भरपाईचा हक्क राहणार नाही.

कॅप्टन आशिष दामले

अध्यक्ष, परशुराम आर्थिक विकास महामंडळ
(मंत्री दर्जा)

परशुराम आर्थिक विकास महामंडळ

नियोजन विभाग, महाराष्ट्र शासन

वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना

लाभाचे स्वरूप

- लाभार्थ्याने वेळेत कर्जाचे हप्ते भरल्यास, हप्ता भरल्यावर त्यातील व्याजाची रक्कम (१२ टक्के अथवा बँकेने लावलेला व्याजाचा दर यापैकी जो कमी असेल त्या दराच्या मर्यादेत आणि ७ वर्षे कालावधीच्या मर्यादेत) त्याच्या आधार लिंक बँक खात्यात दरमहा महामंडळाद्वारा जमा करण्यात येईल.
व्याज परताव्याची कमाल रक्कम:-
  - रु. ५.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणांसाठी रु. १.५० लक्ष.
  - रु. १०.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणांसाठी रु. ३.०० लक्ष.
  - रु. १५.०० लक्ष कर्ज रकमेच्या मर्यादेतील प्रकरणांसाठी रु. ४.५० लक्ष.
- महामंडळाद्वारा केवळ बँकेने वेळेत वसूल केलेली व्याजाची रक्कम लाभार्थ्याला अदा केली जाईल. त्या व्यतिरिक्त इतर कोणतेही जादा charges/fees अदा केली जाणार नाही.
- लाभार्थ्याने कर्ज त्याचप्रमाणे त्याचे व्याज हे बँकेने दिलेल्या EMI Statement मधील वेळापत्रकानुसार भरणे आवश्यक आहे.
- लाभार्थ्याने बँक कर्ज त्याचप्रमाणे त्याचे व्याज हे बँकेने दिलेल्या EMI statement मधील वेळापत्रकानुसार भरले नसल्यास ते या योजनेच्या लाभास पात्र राहणार नाहीत.

आवश्यक कागदपत्रे

- उमेदवार ब्राम्हण जातीचा असल्याबाबत शाळा सोडल्याचा दाखला/ सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडील प्रमाणपत्र / दाखला, इ.
- कुटुंबाचे चालू वर्षाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असल्याचे सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.
- ज्या कारणासाठी कर्ज घेणार आहे त्या संदर्भातील, आवश्यक असल्यास, प्राधिकरणाकडील मान्यता आदेश.
- महाराष्ट्राचा रहिवासी असल्याचा अधिवास दाखला.
- अर्ज करतेवेळी उद्योगाच्या जागेबाबतचा पुरावा. (सदरची जागा महाराष्ट्रामधील असणे आवश्यक आहे.)
- बँक खात्याचा तपशील. सदरचे खाते पॅन नंबरशी संलग्न असणे आवश्यक आहे.
- बँकेकडून कर्ज मंजूर झालेल्या कर्ज मंजूरी आदेशाची प्रत.
- वरील अ.क्र.१ ते ७ व्यतिरिक्त आवश्यक असलेली इतर कागदपत्रे मागण्याचा अधिकार महामंडळाकडे राहिल.

कॅप्टन आशेष दामले

अध्यक्ष, परशुराम आर्थिक विकास महामंडळ
(मंत्री दर्जा)

